

NUORTEN KESKI-SUOMI

TOIMINTASUUNNITELMA 2018

Sisällys

1. LÄHTÖKOHTA

2. TOIMINNOT

2.1 NUORTEN KYVYT ESIIN

- 2.1.1 ToukoFest
- 2.1.2 Nuorten ääni ja kyvyt esiin -juhla
- 2.1.3 Hippoksen joulumarkkinat
- 2.1.4 Muut toiminnot

2.2 NUORTEN ÄÄNI ESIIN

- 2.2.1 Nuorten ääni uudessa maakuntahallinnossa
- 2.2.2 Keski-Suomen nuorisovaltuusto
- 2.2.3 Osallistava kunta – osallistuva nuoriso
- 2.2.4 Vaikuta-kampanja
- 2.2.5 Lasten Parlamentti
- 2.2.6 Muut toiminnot

3. TUKITOIMINNOT

- 3.1 Strategiatyö ja muu kehittäminen
- 3.2 Markkinointi ja viestintä
- 3.3 Henkilöstöresurssit ja yhdistyksen jäsenet
- 3.4 Rahoitus
- 3.5 Muu verkostotyö

4. TULEVIEN VUOSIEN NÄKYMÄT

NUORTEN
KYVYT ESIIN

NUORTEN
ÄÄNI ESIIN

1. LÄHTÖKOHTA

Nuorten Keski-Suomi ry (Nuksu) on palvelujärjestö, jonka pääkohderyhmänä on 11-24 -vuotiaat nuoret ja nuorten elämään vaikuttavat aikuiset ja tahot. Nuksun toimintaa ohjaavat seuraavat arvot;

- Nuori on itse tekijänä ja toimijana: nuoren innostus syntyy siitä, että hän saa tehdä itse
- Aikuisten tuki nuorten tekemiselle: valmennuksellinen ote nuorten taustalla
- Yhdessä tekeminen toisiamme kunnioittaen: yhdessä toimien saamme enemmän aikaan
- Sytyttäminen: toimimme rohkeasti toisia innostaen ja innostuen

Nuorten Keski-Suomi ry:n toiminta-ajatuksena on luoda paitsi itse, myös haastaa eri toimijoita ja tahoja luomaan nuoria innostavia tekemisen, vaikuttamisen sekä oppimisen paikkoja ja kokemuksia. Näin edistetään nuorten osallisuutta ja toimijuutta eri tavoin eri tahoilla. Aktiivista toimijuutta tuetaan mm. tuottamalla tapahtumia ja tilaisuuksia, jotka suunnitellaan ja toteutetaan yhdessä nuorten kanssa. Tapahtumista tunnetuin on koululaisille suunnattu jättitapahtuma Toukofest. Muita tilaisuuksia on mm. Hippoksen Joulumarkkinat sekä Maakunnallinen Palkitsemisjuhla Nuorten kyvyt esiin. Lasten ja nuorten vaikuttamista edistetään mm. Lasten Parlamentti -toiminnassa sekä edistämällä nuorten äänen kuulumista maakunta- ja paikallistasolla.

Toiminta-ajatusta toteutetaan myös toteuttamalla erilaisia hankkeita ja projekteja, joiden keskiössä on nuorten työelämä-, vaikuttamis- ja/tai kansalaistoimintavalmiuksien edistäminen. Kaikissa vakiotoiminnissa ja hankkeissa on keskeistä myös yritteliäisyyteen liittyvien ominaisuuksien vahvistaminen. Strategisina painopisteinä ovat nuorten ääni ja osaaminen esiin, nuorten työelämäreittien vahvistaminen aikuisten valmennus ja haastaminen sekä siltojen rakentaminen ja koordinointi.

Taustalla on (sosiaali-)pedagoginen näkemys siitä, että jokaiselle nuorelle tulisi antaa oman kokoisia haasteita, varoen että aikuinen tekee nuoren puolesta liikaa. Kun nuori huomaa, että häneen luotetaan, hän rohkaistuu, osaa ja pystyy itse. Näin nuori innostuu ottamaan vastuuta itsestään ja ympäristöstään. Tavoitteena on, että yritteliäisyydellä ja aktiivisuudella on positiivinen vaikutus nuoren elämään nyt ja tulevaisuudessa.

Toiminta edistää Lasten oikeuksien toteutumista, erityisesti artikloja 12 ja 13 (oikeus ilmaista mielipiteensä, oikeus saada tietoa), 15 ja 31 (oikeus oman kielen ja kulttuurin harjoittamiseen sekä oikeus liittyä yhdistykseen) sekä 29 (oikeus koulutukseen ja laadukkaaseen opetukseen, joka pyrkii kehittämään lapsen kasvua täyteen mittaansa).

Nuorten Keski-Suomi ry:n rahoitus koostuu pääsääntöisesti hankerahoituksista, yhteistyö- ja yhteistoimintasopimuksista sekä tapahtumien lippu- ja myyntituloista. Yhdistys on epätyypillinen toimija nuorisoalalla, koska toimialueena on muihin kunta- tai valtakunnantason toimijoihin verrattuna maakunta. Valtio rahoittaa valtakunnallisten toimijoiden piirijärjestöjä, mutta Nuorten Keski-Suomella ei ole ns. kattojärjestöä vaan se on itsenäinen toimija.

Säännöllinen rahoitus on jatkuva haaste, mutta itsenäisyys on toisaalta yhdistyksen vahvuus. Tämä mahdollistaa ketteryyden ja sellaisiin yhteiskunnallisiin haasteisiin tarttumisen, joihin perinteisempi järjestö ei pystyisi. Vaikka yhdistyksen historia on muutama vuosikymmen sitten ensimmäistä kertaa järjestetyssä Toukofest-tapahtumassa ja oppilasvastaavakoulutuksissa, voisi sanoa, että monella saralla toiminta on ollut ja on toimialaansa nähden edellä aikaansa.

Moni vuoden 2017 toiminnoista jatkuu myös vuoden 2018 puolella ja tehty työ loi muuten hyvän pohjan tulevaan (tarkempi kuvaus toiminnoittain liitteessä 1). Nuksu täyttää 31.10.2018 15 vuotta, mikä tuo oman värinsä vuoteen. Tulevaisuuden mahdollisuuksiin katsotaan laatimalla strategia vuosille 2019-2023.

2. TOIMINNOT

Nuorten Keski-Suomen toiminnan ytimessä on edistää nuorten osallisuutta, toimijuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia eri tahoilla. Toiminta on kiteytetty viesteihin ”Nuorten kyvyt esiin” ja ”Nuorten ääni esiin”. Nuorten saadessa ja ottaessa vastuuta nuori huomaa, että häneen luotetaan, hän rohkaistuu, osaa ja pystyy itse. Näin nuori innostuu ottamaan vastuuta itsestään ja ympäristöstään. Tavoitteena on, että yritteliäisyydellä ja aktiivisuudella on positiivinen vaikutus nuoren elämään nyt ja tulevaisuudessa. Tässä luvussa toiminnot on jaoteltu näiden perusviestien mukaisesti.

2.1 NUORTEN KYVYT ESIIN

2.1.1 ToukoFest

Toukofest on kokemuksia ja elämyksiä tarjoava jättitapahtuma, joka kerää koulujen päätösviikolla tuhansia nuoria Jyväskylään. Perinteisesti kulttuurista, liikuntaa ja harrastuksia sisältävä tapahtuma järjestetään vuonna 2018 Jyväskylän Hippoksella 23. kerran. Tapahtuman ensimmäinen päivä 29.5. on suunnattu alakoululaisille ja toinen päivä 30.5. yläkoululaisille. Yläkoulupäivän päätteeksi toteutetaan Vaikuta! -huippukokous ja tapahtumasarjan päättää kaikille sallitut Iltabileet.

Toukofest-tapahtuman tavoitteena on innostaa ja osallistaa sekä edistää nuorten aktiivisuutta ja hyvinvointia, antamalla esimerkiksi virikkeitä uuden harrastuksen pariin. Tapahtumassa on kymmenien tahojen järjestämänä lajikokeiluja, teemapolkuja, työpajoja, tietoisuuksia, kisailuja sekä oppilaiden esityksiä ja päättäjien kohtaamisia. Unohtamatta suosittuja staroja ja kaikille sallitun Iltabileiden tähtiartisteja.

Toukofestin taustalla on 25 vapaaehtoisesta nuoresta koostuva ToukoTiimi, jotka ideoivat tapahtumaan itsestä lähtevää ja oman näköistä toimintaa. Nuoret vastaavat tapahtumantuotannosta aikuisten tukiessa taustalla. ToukoTiimissä työskentely on nuorille ainutlaatuinen paikka päästä kokemaan ja näkemään jättitapahtuman tuotantoa, oppien samalla hyödyllisiä työelämätaitoja, kuten viestintää, yhteistyö- ja tiedonkeruun taitoja sekä luovuutta erilaisissa, joskus yllättävissäkin tilanteissa. Lukuvuoden aikana myös yksittäisille oppilaille tarjotaan koulutusta ja mahdollisuuksia toimia Toukoagenttina, tanssiohjaajana, juontajana, sählytuomarina tai tapahtumassa muuten apulaisena.

Uuden opetussuunnitelman myötä Toukofestin toteutukselle ja sisällölle voi olla huomattavasti suurempaa tilausta kuin tähän mennessä. Innovatiivisella otteella Toukofestistä on mahdollisuus rakentaa tapahtuma tai tapahtumien sarja, jotka edistävät myös osallistuvien koululaisten oppimista, osallisuutta, hyvinvointia ja kestävästä elämäntapaa. Lukuvuoden aikana haastatellaan laajasti opettajia, rehtoreita, järjestöjä, yrityksiä ja muita yhteistyötahoja sekä nuoria koululaisia.

Yhteistyötä Jyväskylän kaupunkirakennepalveluiden kanssa jatketaan, jolloin tapahtumarannekkeen lunastaneet pääsevät kulkemaan LINKKI-linjoilla ilmaiseksi.

ToukoFestin yhteydessä järjestetään Vaikuta!-kampanjan myötä huippukokous, jossa nuoret ja päättäjät kohtaavat. Mukaan kokoukseen odotetaan 600 nuorta. Lisätietoja luvussa 2.2.4.

2.1.2 Nuorten ääni ja kyvyt esiin -juhla - imprefektiin

Maakunnallisessa palkitsemisjuhlassa, nyt nimeltään Nuorten ääni ja kyvyt esiin -juhlassa nostetaan 13. kerran esiin nuorten aktiivisuutta ja nuorten taustalla toimivia aikuisia. Kuntien nimeämät nuoret sekä aikuiset palkittiin perjantaina 9.3.2018 Valteri-koulu Onervassa. Juhlan tavoitteena on antaa arvostusta maakunnassa tehtävälle työlle, saada esiin nuorten positiivista toimintaa, innostaa ja kannustaa eteenpäin, luoda yhteinen kohtaamispaikka maakunnan kaikkien kuntien toimijoille sekä tehdä myös Nuksun toimintaa

näkyväksi. Juhlaan kutsuttavien listaa laajennettiin nuorisotyön kentän lisäksi maakunnan LAPE-ryhmiin. Kehittämissuuntana on tehdä tilaisuudesta palkitsemisjuhlan ja gaalan sekoitus ja hankkia näyttävää ohjelmaa, mutta huolehtia myös oman toiminnan näkyvyydestä ja tehdä siitä enemmän kaikkea Nuksun toimintaa yhdistävä ja kaikkien hankkeiden yhteinen Nuorten ääni ja kyvyt esiin! juhla. Tilaisuuden aluksi pidettiin useamman vuoden tauon jälkeen tieto-osuus, nuorten vaikuttamista ja Nuksun toimintaa esittelevä toiminnallinen miniseminaari Seppo-peliä hyödyntäen. Tarjoilujen ja musiikkiesitysten välissä toteutettiin varsinainen palkitsemisjuhlaosuus.

Juhlassa palkittiin kuntien **Nuori Tsemppari**, eli 14-19 -vuotias, aktiivinen nuori tai 14-19 -vuotiasta koostuva nuorten ryhmä, joka osallistuu esimerkiksi yhteiskunnalliseen toimintaan, ohjaa positiivisella otteella lasten tai nuorten harrastusryhmää, kannustaa omalla esimerkillään yritteliäisyyteen, edistää nuorten asioita omassa elinpiirissään tai kannustaa ja opastaa muita nuoria toimimaan.

Kunnittain palkittiin myös **Aikuinen Tsemppaaja**, eli aikuinen tai aikuisista koostuva taho, joka tarjoaa nuorille mahdollisuuden omaehtoiseen toimintaan, kannustaa nuoria yritteliäisyyteen sekä suhtautuu nuoriin ja heidän ideoihinsa avoimesti. Tsemppaaja ei tee asioita nuorten puolesta, vaan luottaa nuoriin antaen vastuuta, kuitenkin tarvittaessa auttaen ja tukien.

Kunnat olivat aktiivisesti mukana mahdollistamassa palkitsemisia, sillä 21 Keski-Suomen 23 kunnasta nimesi palkittavia, 20 Tsempparia ja 18 Tsemppaajaa, mikä on kaikkien aikojen ennätys. Lisäksi palkittiin esimerkillinen nuorisovaltuusto ja kaksi Erityistsemppaajaa, toinen Keski-Suomen nuorten nimeämänä, toinen Nuksun hallituksen nimeämänä. Tämän vuoden uutuuksena palkittiin myös vuoden nuorisoteko.

Syksyllä aloitetaan kevään 2019 Nuorten ääni ja kyvyt esiin -juhlan järjestelyt.

2.1.3 Hippoksen joulumarkkinat

Hippoksen Joulumarkkinat on perinteinen koko perheen markkinatapahtuma, jossa keskisuomalaiset järjestöt ja yksityiset käsityöläiset ja leivontaharrastajat myyvät erilaisia jouluisia tuotteita. Nuorten Keski-Suomi ry on toiminut markkinoiden järjestäjänä vuodesta 2012. Vuonna 2018 Joulumarkkinat järjestetään la 1.12. Hipposhallissa. Ajankohtaa joudutaan siirtämään viikolta 49 viikolle 48, koska Paviljongin joulumarkkinat siirtyi viikolta 48 viikolle 49. Joulumarkkinoiden suosio niin myyjien kuin kävijäasiakkaiden keskuudessa on kasvanut viime vuosina, todennäköisimmin sosiaalisen median käytön myötä. Siitä on mahdollista kehittää koko ajan paremmin asiakkaiden, järjestöjen, nuorten ja Nuorten Keski-Suomen tarpeita palveleva kokonaisuus. Siinä on edelleen potentiaalia myös varainhankinnan näkökulmasta.

Tapahtuma tarjoaa nuorille monenlaisia tekemisen paikkoja. Tapahtuman järjestelyihin osallistuu Toukotiimi, jonka jäsenet opettelevat työelämäntaitoja ja tapahtuman järjestämistä. Toukotiimi on mukana rakentamassa ja purkamassa tapahtumaa sekä vastaa Joulumarkkinoiden aikaisesta makkaramyynnistä, info-pisteen pitämisestä ja arvonnasta, jonka tuotto menee suoraan Toukotiimille. Myös muita lapsia ja nuoria kutsutaan mukaan tapahtuman toteutukseen, kuten Nuorisoseuroja ja muita tahoja tuomaan lasten jouluisia esityksiä ja Jyvässeudun 4H-yhdistystä toteuttamaan markkinoille lastenhoitopiste. Myös myyjiksi kutsutaan jälleen mukaan 4H-yrityksiä ja muita yhteisöjä, joissa nuoret voivat olla aktiivisessa roolissa myyntipisteen organisoinnissa ja kaupankäynnissä.

Tavoitteena on rakentaa jälleen vähintään samansuuruinen (lähes 190 myyjää), tuhansia kävijöitä kokoava ja monipuolisesti nuoria aktivoiva tapahtuma sekä lisätä yhteistyökumppanuuksia tapahtuman tiimoilta.

2.1.4 Muut toiminnot

Nuksu täyttää 15 vuotta 31.10. Sen merkeissä järjestetään erityisohjelmaa, niin asiaohjelmaa kuin juhlakin. Synttäreiden tarkempi ohjelma lyödään lukkoon myöhemmin. Vaihtoehtoina esiin ovat tulleet mm. nuorisotyön juhla/gaala, teemaseminaari, Nuksun alumni-toiminta, historiikki nykypäiväistettyä, Nuorten Keski-Suomi ”teesit” tai huoneentaulut.

Nuksu järjestää tilauksesta tai hankkeiden myötä erilaisia nuorten vaikuttamisen ja osallisuuden edistämiseen liittyviä **koulutuksia ja valmennuksia** nuorille ja aikuisille. Nuksun pitkä kokemus nuorten osallistamisesta ja omaehtoisen toiminnan tukemisesta antaa hyvän perustan tarjota koulutuksia useille tahoille. Koulutus suunnitellaan aina tilaajan/kohderyhmän toiveiden mukaisesti, joko esittelynä, työpajana tai vaikka tutustumisena. Teemoina voivat olla hankkeisiin liittyvien teemojen lisäksi esimerkiksi Toukofest-valmennusprosessi ja Serpa-ryhmätoiminta.

Lisäksi Nuksu järjestää koulutuksia tutuilla teemoilla, jos se myös taloudellisesti on järkevää. Laajempaa koulutuksena on Tiimiliideri-valmennus, joka on johtamis- ja tiimityötaitoihin pureutuva Nuksun ja Partuksen/Tiimiakatemian yhdessä kehittämä valmennuksellinen koulutus. Nuksu on mukana Nuorten Akatemian Mahis-verkostossa. Se organisoii Mahis-ohjaajien koulutuksia ja tapahtumia mahdollisuuksien mukaan. Lisäksi on valmiutta järjestää valmiiksi tuotteistettuja koulutuksia, mm. Tapahtumanjärjestämisen abc, Vaikuttava oppilaskunnan hallitus ja Opiskelijat järjestöissä -koulutus.

Aluehallintovirastolta on haettu harrasterahaa, jolla voidaan järjestää nuorille kerhoja, joissa he voivat harrastaa sekä saada systemaattisempaa laadukkaampaa ohjausta Toukotiimissä.

Osa Nuksun toimiston tiloista on suunniteltu myös nuorten käyttöön. Se helpottaa ja motivoi Nuksun nuorten ryhmien työtä merkittävästi. Toukotiimi käyttää tiiviisti tilan palveluja.

2.2 NUORTEN ÄÄNI ESIIN

2.2.1 Nuorten ääni uudessa maakuntahallinnossa

Nuorten Ääni uudessa maakuntahallinnossa –hanke (Numa) on ensimmäinen Nuksun selkeästi valtakunnallinen hanke, jonka toiminta käynnistyi vuonna 2017 Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoituksella. Aihe on hyvin ajankohtainen. Suomen hallitus on luomassa uusia maakunnallisia itsehallintoalueita, joissa nuorten äänen kuuluminen tulee varmistaa. Maakuntalakiluonnoksessa on mukana maakunnallinen nuorisovaltuustotoiminta. Hankkeella etsitään ratkaisuja ja toimintamalleja, miten nuorten ääni niin nuorisovaltuustossa kuin muutenkin saadaan mukaan maakunnalliseen päätöksentekoon ja palveluiden kehittämiseen. Tämä tulisi toteuttaa parhaalla mahdollisella tavalla siten, että se palvelee sekä hallinnon että eri elämäntilanteissa olevien nuorten tarpeita eri puolilla maata ja tukee samalla paikallistason nuorten vaikuttamistoimintaa.

Tarkoituksena on, että hanke on kolmevuotinen jatkuen vielä vuoden 2019 ajan. Hankkeelle myönnettyä rahoitusta on riittänyt alkuvuoteen, mutta jatkorahoituspäätös vuodelle 2018 tulee vasta huhtikuussa, minkä myötä toimintaa ei voi aivan täysipainoisesti koko ajan viedä eteenpäin.

Tässä hankkeessa tuetaan maakunnallisen nuorisovaltuustotoiminnan käynnistämistä erityisesti aikuisten toimintakulttuurin ja osaamisen kehittämisen näkökulmasta sekä käynnistetään maakunnallisen nuorisovaltuuston tai vastaavan ryhmän toiminta kaikissa maakunnissa. Lisäksi kehitetään muita toimintamalleja, joilla eri elämäntilanteissa olevien nuorten ääntä maakunnassa saadaan kuuluviin.

Hankkeen tavoitteet

- *varmistaa nuorten äänen kuuleminen ja osallisuus maakuntahallinnon uudistuksessa*
- *luoda maakunnallista nuorisovaltuustotoimintaa täydentävä(t) toimintamalli(t), joita voidaan ottaa käyttöön koko maassa 1.1.2020*
- *luoda positiivinen perusta nuorten vaikuttamistoiminnalle ja varmistaa aikuisten osaamista toimia nuorten kanssa*

Hanke toteutetaan laajassa yhteistyössä eri tahojen kanssa. Mukana on viisi maakuntaa, Etelä-Savo, Kainuu, Keski-Suomi, Pirkanmaa ja Satakunta, joiden maakuntien liitot ovat sitoutuneet hankkeen toteuttamiseen myös maksamalla pienen omavastuuosuuden. Näihin kaikkiin on koottu maakunnalliset kehittämisryhmät sekä nuorten ryhmät. Nuoret valmistelevat virallisen nuorisovaltuuston tai vastaavan ryhmän toiminnan käynnistämistä ja tuovat jo nyt nuorten ääntä esiin maakunnassa. Kehittämisryhmä varmistaa, että eri taustoista tulevien nuorten ääni kuuluu, myös palveluiden kehittämisessä, ja antavat nuorille tarpeen mukaan tukea. Tärkeänä yhteistyökumppanina on hallituksen kärkihankkeen Lapsi- ja perhepalveluiden kehittämishanke LAPE, jonka muutosagentit toimivat maakuntien yhdyshenkilöinä osana omaa työtään. Lisäksi yhdyshenkilöinä toimii kaksi henkilöä, toinen Kainuun liitosta ja toinen Pirkanmaan alueellisen nuorisotyön tekijä. Työotteena on kokeilemalla kehittäminen, verkostotyö ja yhteinen oppiminen. Hankkeelle on tehty laajalla yhteistyöllä hankkeen perusteellinen viestintäsuunnitelma, joka antaa hyvät suuntaviivat eri toimijoiden viestinnälle.

Toimenpiteet 2018

- *maakunnallisten kehittäjäryhmien ja nuorten vaikuttajaryhmien kokoontumiset ja niiden järjestämät toiminnot maakunnissa, mm. nuorisofoorumit, aikuisten ja päättäjien kohtaamiset*
- *maakuntien toimijoiden yhteiset kohtaamiset: koko verkoston kohtaamiset, nuorten oma leiri, yhdyshenkilöiden kohtaamiset*
- *ohjausryhmän kokoukset*
- *monipuolinen viestintä eri kanavia pitkin eri kohderyhmille tiiviisti koko vuoden ajan*
- *nuorten kouluttaminen viestinviejiksi eli lähettiläiksi ja heidän toiminnan tukeminen*
- *tiedon välittäminen nuorille maakuntaudistuksesta ja maakuntavaaleista, maakuntavaaleihin liittyvät tapahtumat*
- *päättäjien ja virkamiesten (mm. maakuntahallinnon valmistelijat eri tasoilla) innostaminen ja koulutus huomioimaan nuorten äänen kuuluminen ja toimimaan nuorten kanssa*
- *erilaisten nuorten vaikuttamiseen liittyvien erilaisten toimintamallien tunnistaminen, rakentaminen, kokeilu ja kehittäminen (esimerkiksi digivaikuttaminen). Vahvistetaan ja monipuolistetaan nuorten osallisuuden eri muotoja yhteistyössä LAPE-toimijoiden kanssa*
 - o *Luonnollisesti nuoret ovat vahvassa roolissa toimintojen kehittämisessä ja erityisesti rakentamassa toimintamalleja, joissa nuoret pääsevät vaikuttamaan omalla tavallaan ja keinoilla modernisti.*
- *valtakunnan tason päättäjiin vaikuttaminen, jotta toiminta saadaan mukaan maakuntahallinnon lainsäädäntöön ja ohjeistuksiin*
- *yhteistyö muiden maakunnallista nuorten vaikuttamistoimintaa edistävien tahojen kanssa kuten Kuntaliiton, Allianssin ja mahdollisuuksien mukaan myös Nuorisovaltuustojen liiton kanssa, muun muassa Allianssi-risteilylle ja syksyn valtakunnalliseen Allianssin osallisuusseminaariin tuotetaan aiheeseen liittyvä kokonaisuus*

2.2.2 Keski-Suomen Nuorisovaltuusto

Maakunnallista nuorisovaltuustoa valmisteleva ryhmä eli Keski-Suomen Nuorisovaltuusto on maakunnallinen nuorten vaikuttajaryhmä, jonka toimintaa koordinoi ja ohjaa Nuorten Keski-Suomi. Keski-Suomen Nuorisovaltuusto jatkaa kuusi kautta toimineen Nuorten Ääni Keski-Suomessa -ryhmän jalanjäljissä. Alkanut vuosi on Keski-Suomen Nuorisovaltuuston ensimmäinen toimintakausi. Ryhmän tehtävänä on ottaa kantaa, kerätä nuorten ajatuksia sekä tuoda nuorten asioita ja mielipiteitä päättäjien korviin. Lisäksi ryhmän tehtäviin kuuluu muiden nuorten innostaminen vaikuttamaan. Ryhmään osallistuvat nuoret edustavat

toiminnassa myös kuntaansa. Ensimmäisellä kaudella ryhmän ryhmävastaavana toimii Aatu Jäntti Muuramesta ja vararyhmävastaavana Tuuli Raatikainen Konnevedeltä.

Keski-Suomen Nuorisovaltuuston kauden toimintamalli:

- Syksyisin järjestetään vuosikokous eli Maakunnallinen Nuorisofoorumi, johon kutsutaan kaikista Keski-Suomen kunnista nuoria edustajia. Tapahtumassa valitaan edustajat Keski-Suomen Nuorisovaltuustoon.
- Keski-Suomen Nuorisovaltuusto kokoontuu noin kerran kuukaudessa. Ryhmä ottaa kantaa nuoriin vaikuttaviin ja heille tärkeisiin asioihin.
- Ryhmällä voi olla myös työryhmiä erityisesti jonkin asian edistämiseen tai toteuttamiseen.
- Vuoden 2018-2019 ryhmä on mukana toteuttamassa Nuorten Keski-Suomen Vaikuta! -kampanjaa, Osku-hanketta sekä Nuorten ääni uudessa maakuntahallinnossa -hanketta

Vuoden 2018-2019 aikana järjestetään erilaisia tapahtumia ja tilaisuuksia, joissa maakunnan nuoret ja päättäjät sekä vaikuttaja-aikuiset pääsevät tapaamaan ja keskustelemaan nuorille tärkeistä asioista. Nuoret pääsevät tapamaan mm. Keski-Suomen kansanedustajia ja kunnanjohtajia Keski-Suomen liiton kautta. Kauden 2018-2019 aikana ryhmä valmistelee Keski-Suomen maakunnallisen nuorisovaltuuston toimintaa ja luo ryhmälle mm. toimintasäännön. Tavoitteena on luoda mahdollisimman hyvät toimintaedellytykset maakunnallisen nuorisovaltuuston toiminnalle. Lisäksi tavoitteena on vaikuttaa sote- ja maakuntauudistuksen myötä päättäjiin ja muihin vaikuttaja-aikuisiin, että Keski-Suomesta luodaan mahdollisimman hyvä maakunta nuorille. Keski-Suomen Nuorisovaltuuston nuoret päättävät millä toimenpiteillä näihin tavoitteisiin päästään nuorten toiminnan osalta.

Keski-Suomen Nuorisovaltuuston toiminnan mahdollistavat Keski-Suomen Liiton tuki sekä toimintaa tukevat hankkeet (Nuorten ääni uudessa maakuntahallinnossa -hanke; 2.2.1, Osku-hanke; 2.2.3 ja Vaikuta! -kampanja; 2.2.4). Keski-Suomen nuorisovaltuusto on vahvasti mukana hankkeiden toimintojen suunnittelussa ja toteutuksessa. Samalla saadaan Manu-toimintamallin vaikuttavuutta ja näkyvyyttä kehitettyä sekä toimintaa kytkettyä vahvemmin paikallistason nuorisovaltuustotoimintaan ja osin myös oppilaskunta-toimintaan. Näin toiminta linkittyy entistä paremmin paikallistason vaikuttamiseen.

2.2.3 Osallistava kunta – osallistuva nuoriso

Osallistuva nuoriso – osallistava kunta eli Osku-hanke edistää Keski-Suomen lasten ja nuorten paikallistason vaikuttamistoimintaa, mm. lasten ja nuorten äänen kuulumista kuntahallinnossa ja muissa yhteisöissä. Osku-hanke tuo nuorille tietoa, intoa, valmiuksia ja mahdollisuuksia vaikuttaa ja olla osana omaa lähiyhteisöä ja yhteiskuntaa. Hanke on suunniteltu kolmevuotiseksi. Osku-hankkeella alkaa toinen toimintakausi vuoden 2018 myötä. Hankkeen päärahoittaja on Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto.

Toiminnassa keskeistä on toiminta nuorilta nuorille sekä aikuisten osaamisen lisääminen toimia nuorten toiminnan mahdollistajana ja tukijana. Toiminnan kehittämisessä on koko ajan tiiviisti mukana Keski-Suomen Nuorisovaltuusto. Käytännön tekijät otetaan myös mukaan toiminnan kehittämiseen. Ohjausryhmä luo ja varmistaa suuremmat linjat toiminnalle.

Hankkeen vuoden 2018 tavoitteina ovat:

- tukea lasten ja nuorten äänen kuulumista kuntahallinnossa ja muuten paikkakunnalla
 - kuntien nuorisovaltuustojen toiminnan tukeminen, mm. varmistaa toiminnan käynnistyminen kaikilla paikkakunnilla
- luoda pohjaa / käynnistää lasten vaikuttajatoimintaa paikallistasolla ja huolehtia maakunnallisesti lasten äänen kuulumista
- välittää nuorilta nuorille tietoa vaikuttamis- ja toimintamahdollisuuksista ja innostaa nuoria vaikuttamaan eri tahoilla
- lisätä nuorten valmiuksia toimia eri tehtävissä sekä toisten nuorten innostajina ja kouluttajina
- lisätä nuorten ja päättäjien välistä vuoropuhelua

Vuoden 2018 aikana vahvistetaan vuoden 2017 toimia, kuten tuetaan perustettuja nuorisovaltuustoja toiminnan käynnistämässä ja jatkuvuudessa. Hankkeen aikana luodaan kokonaiskuva vaikuttamisesta ja vaikuttamispolut, joissa kuvataan nuorten mahdollisuudet vaikuttaa omalla paikkakunnallaan. Tämän tueksi rakennetaan työkalu, jolla kokonaiskuva voidaan kartoittaa ja arvioida. Nuoria koulutetaan toimi- maan eri rooleissa sekä innostajina ja viestinviejinä muille nuorille. Lisäksi hankkeen aikana vahvistetaan nuorten ja aikuisten vuoropuhelua tukemalla mm. maakuntavaaleihin liittyvien tilaisuuksien järjestämistä. Näiden kaikkien toimien avulla ohjataan aikuisia pohtimaan nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdolli- suuksia omalla paikkakunnalla ja kehittämään toimintaa niin, että eri-ikäisten nuorten osallisuus toteutuu. Osku-hanke on mukana toteuttamassa Vaikuta! -kampanjaa keväällä 2018 Osku-hankesuunnitelmaa tukevien toimintojen osalta.

Vuoden 2018 aikana

- järjestetään koulutuksia nuorille ja aikuisille, mm. nuorisovaltuustojen leiri helmikuussa
- järjestetään nuorisovaltuustojen ohjaajien tapaamisia (4 kertaa vuodessa)
- järjestetään kuntakohtaisia tilaisuuksia/vierailuja, jossa tuetaan nuorisovaltuusto-toiminnan käynnistämistä ja/tai verkostoitumista vaikuttamispolun kokonaiskuvan rakentamiseksi
- koulutetaan nuoria viestinviejiksi/innostajiksi
- järjestetään nuorten vaikuttaja-aikuisten verkoston tapaamisia ja vahvistetaan toimintamallia
- Toteutetaan Vaikuta! -kampanjaa kevään 2018 aikana mm. kuntien nuorten vaikuttamistoimintaa tukemalla
 - o -mahdollistetaan nuorten osallistuminen Vaikuta! -huippukokoukseen Toukofestin aikaan
- järjestetään nuorten ja päättäjien ja vaikuttaja-aikuisten kohtaamisia mm. osana muita tilaisuuksia
- jaetaan nuorille tietoa maakuntahallinnosta ja sen merkityksestä nuorten kannalta (alkuvuonna Vaikuta! -kampanjan kautta)
- järjestetään Maakunnallinen Lasten Parlamentti -tapaaminen syksyllä
- kontaktoidaan kuntia Lasten Parlamentti -toiminnan käynnistämiseksi kunnissa
- työstetään ja kehitetään vaikuttajapolkujen työkalua ja vaikuttajareittikarttaa mm. yhteistyössä eri kuntien aikuisten ja nuorten kanssa
 - o järjestetään innostajanuorten koulutuksia
- pidetään n. neljä ohjausryhmän kokousta
- edistetään LAPE- ja nuva-yhteistyötä

2.2.4 Vaikuta-kampanja

Nuorten ajatuksista ja aloitteesta ideoitu Vaikuta! -kampanja toteutetaan Nuorten Keski-Suomen organisoima Erasmus+ Youth in Action-ohjelman tukemana. Hankeidea sai alkunsa nuorten nostamista ajatuksista, että nuoret eivät saa tietää vaikuttamisen kanavista ja nuoret haluaisivat kohdata päättäjiä ja olla vaikuttamassa tätä myöten paikkakuntansa sekä maakunnan päätöksien valmisteluun jo suunnittelu- vaiheessa.

Hanke aloitettiin syksyllä 2017 nuorten suunnittelupäivillä ja koulujalkautumisilla. Kevään 2018 aikana toteutetaan itse kampanja Vaikuta! -teemapäivien ja -huippukokouksen muodossa. Kymmenellä eri paikkakunnalla yläkouluissa toteutettavan teemapäivän tarkoituksena on innostaa, kannustaa ja aktivoida niin nuoria kuin aikuisia vaikuttamaan. Teemapäivät tavoittavat kukin noin 40-100 yläkouluikäistä nuorta. Teemapäivien toteutuksessa on mukana kunnasta riippuen alueen järjestöjä, kunnan nuorisovaltuusto, opiskelijoita sekä koulun omia oppilaita.

Kampanja huipentuu ns. Vaikuta! -huippukokoukseen, jossa käsitellään teemapäivistä nousseita asioita. Huippukokoukseen kutsutaan kaikki teemapäiviin osallistuneet nuoret sekä vaikuttaja-aikuisia; päättäjiä,

virkamiehiä ja maakuntaudistusta tekeviä projektityöntekijöitä. Huippukokous järjestetään koululaisten lukuvuoden päätöstapahtuman Toukofestin yhteydessä.

Kampanja toteutetaan yhdessä maakunnallisen nuorisovaltuuston ja Toukotiimin nuorten kanssa. Nuoret osallistuvat kukin oman paikkakuntansa teemapäivän toteutukseen, kutsuvat päättäjät mukaan huippukokoukseen sekä huolehtivat huippukokouksen järjestelyistä ja ohjelmasisällöstä. Vaikuta! -kampanjan tavoitteena on syventää kampanjaryhmässä olevien nuorten tietotaitoa vaikuttajana tai tapahtumatuottajana sekä kehittää nuorten työelämätaitoja erityisesti ryhmätyöskentelyn, viestinnän, tiedonkeruun ja luovuuden näkökulmasta.

2.2.5 Jyväskylän LastenParlamentti

Toiminnan lähtökohta

*LastenParlamentti-toiminnassa vuonna 2018 keskeisesti korostuvat lasten ja nuorten **laaja osallisuus, osallistuminen**, lasten, nuorten ja aikuisten **yhteistoiminta**, sektorirajat ylittävä toimintarakenne, sekä demokratiakasvatuksen vahvistaminen osana koulujen ja oppilaskuntien toimintakulttuuria. Vaikka kyseessä on edustukselliseen demokratiaan perustuva vaikuttamiskanava, LastenParlamentin toiminnan kautta pyritään lisäämään kaikkien alakoulujen oppilaiden arjen osallisuutta.*

Yhtenä vuoden 2018 painopisteenä on lisätä yhteistyötä myös muiden keskisuomalaisten kuntien ja valtakunnallisesti muiden vastaavaa lasten demokratiatoimintaa harjoittavien toimijoiden kanssa. Vuoden aikana tullaan tekemään yhteistyötä ainakin Keuruun ja Saarijärven kanssa, joissa ollaan kiinnostuneita kunnallisen lasten parlamentti -toiminnan käynnistämisestä.

Kevään 2018 toiminnot

LastenParlamentin toiminnot on sidottu koulujen lukuvuosikalenteriin ja tästä syystä kevätlukukaudella 2018 jatketaan syksyllä 2017 käynnistettyä toimintaa. Alueellisten PikkuParlamenttien kokoontumisissa tammi-helmikuussa kootaan yhteen edustajien kouluiltaan keräämiä ideoita aiheista, joita lapset haluavat Jyväskylässä kehittää. Maaliskuussa valmistaudutaan Suurlstuntoon.

Suurlstuntoa on kahden edellisen vuoden ajan kehitetty entistä toiminnallisempaan suuntaan ja tätä kehityssuuntaa jatketaan myös huhtikuussa 2018 järjestettävässä Suurlstunnossa. Uutena asiana Suurlstuntoon on suunniteltu kaupungintalon ulkopuolella järjestettäviä työpajoja, joissa ovat mukana LastenParlamentin uudet yhteistyökumppanit, kuten Kulttuuriaitta ja Keski-Suomen taidemuseo Holvi. Toiminnallisuuden tavoitteena on lisätä lasten ja aikuisten vuoropuhelua ja saada siitä lapsille sopivampaa. Osana Suurlstuntoa oppilaskuntia ohjaaville opettajille järjestetään omaa vertaisohjelmaa.

Suurlstunnon jälkeen jatketaan lasten nostamien aiheiden käsittelyä sekä kaupungin että alueellisella tasolla. Jo viime vuonna tavoitteena oli, että kevään aikana LastenParlamentin hallituksen edustus vierailisi joko kaupungin valtuuston kokouksessa tai valtuustoryhmien tapaamisissa kertomassa lasten terveiset kootusti jatkotyöstöön. Valtuuston vaihtumisesta ainakin osittain johtuen tämä tavoite ei vielä viime keväänä toteutunut, mutta tulevana keväänä yritetään asiaa uudestaan. Apuna tavoitteen toteutumisessa ovat LastenParlamentin vaikuttajakummit.

Viimeinen alueellinen PikkuParlamentti-kierros järjestetään Suurlstunnon jälkeen huhti-toukokuussa.

Hallitus ja työryhmät

Jyväskylän LastenParlamentin hallitukseen valitaan jokaisesta alueellisesta PikkuParlamentista kaksi edustajaa. Hallitus käsittelee laajempia, koko kaupunkia koskevia kokonaisuuksia, kuten aiempina vuosina käsittelyssä olleita opetussuunnitelmaa ja osallisuusohjelmaa. Hallitus vieraillee huhti-toukokuussa yhdessä Jyväskylän nuorisovaltuuston kanssa Helsingissä tapaamassa keskisuomalaisia kansanedustajia, joille viedään valmistellut jyväskyläläisten lasten ja nuorten terveiset.

LastenParlamentti ja koulujen ruokailusta vastaava Kylän Kattaus ovat tehneet yhteistyötä ruokatyöryhmän muodossa jo usean lukuvuoden ajan. Työskentelyä tehostetaan nyt siten, että järjestämme yhdessä ruokaraadin, joka kokoontuu 13.3.2018 Palokan koululla. Ruokaraadin tehtävänä on kehittää kouluruokailua sekä ruokalistan, välipalan ja ruokailutapahtuman osalta. Jokaisesta alakoulusta valitaan edustaja ruokaraatiin.

LastenParlamentti tekee yhteistyötä myös Jyväskylän taidemuseon kanssa. Taidemuseon näyttely suunnitellaan uusiksi uudella ryhmällä, johon haetaan asiasta kiinnostuneita oppilaita ja opettajia. Työskentely aloitetaan joulukuussa 2017 ja sitä jatketaan kevään 2018 aikana.

Syksyn 2018 toiminnot

Syksyllä käynnistetään myös LastenParlamentti-toiminta lukuvuoden 2018–19 osalta. Lukuvuoden käynnistyttyä ja koulujen valittua oppilaskuntia ohjaavat opettajat, kuuluu LastenParlamentin koordinaattorin tehtäviin perehdyttää nämä opettajat LastenParlamentin toimintaan.

Perehdytysten jälkeen marraskuussa järjestetään ensimmäinen 9 alueellista PikkuParlamenttia kattava kierros. Ensimmäisen kokoontumiskierroksen tavoite on tutustuttaa edustajat LastenParlamentti-toimintaan ja toisiinsa sekä käydä läpi edustukselliseen demokratiaan kuuluvia seikkoja. Loput lukuvuoden toiminnot järjestetään vuoden 2019 puolella.

LastenParlamentin toiminta 2018 lukuina

- LastenParlamentin Suuristunto 2.5. kaupungintalolla
- Alueelliset PikkuParlamentti-kierrokset (3/krt kevät, 1/krt syksy)
- LastenParlamentin osallistuminen Toukofest-tapahtumaan:
 - o hallitus suunnittelee yhdessä Jyväskylän nuorisovaltuuston kanssa toiminnallisen messupisteen
- erityisryhmien kokoontumiset
 - o hallitus 3 krt/kevät & 1krt/syksy
 - o ruokaraati maaliskuussa
 - o museoryhmä tarpeen mukaan kevään aikana
- muiden erityisryhmien perustaminen tarvittaessa
- pääosin yläkouluikäisten ohjaavien nuorten rekrytointi ja koulutus
- koordinaattori osallistuu aktiivisesti Jyväskylän kaupungin lasten ja nuorten osallisuuden toimintamallien kehittämiseen ja toteuttamiseen:
 - o Jyväskylän kaupungin kasvun ja oppimisen palveluiden osallisuustiimi
 - o Jyväskylän kaupungin osallisuusyhteyshenkilöiden tiimi
 - o Unicefin lapsiystävällinen kunta -kouluttaja
 - o K-S lape yhteistyö
- oppilaskuntia ohjaavien opettajien tapaamiset lukuvuoden alussa ja SuurIstunnon yhteydessä

2.2.6 Muut toiminnot

Vuonna 2017 tehtiin lausunto maakuntaohjelmaan, että Keski-Suomesta rakennettaisiin Keski-Suomen lasten ja nuorten hyvinvoinnin ja osallisuuden kärkimaakunta. Ohjelmaan asti asia ei mennyt, mutta maaperää saatiin muokattua vähän myönteisemmäksi. Tavoitteen eteen kannattaa tehdä töitä jatkossakin. Mukaan yhteistyöhön kutsutaan myös muita toimijoita. Yhtenä toimintona järjestetään poliittisten päättäjien seminaari yhteistyössä Haukkalan säätiön kanssa.

Nuksun johdolla, laajan yhteistyöjoukon voimin (Koulutuksen tutkimuslaitos, Jyväskylän kaupunki/Osaava Keski-Suomi -hanke, OKL, Keski-Suomen liitto, OAJ) on lähestytty Me-säätiötä ja kehitelty laaja-alaista hanketta oppilaiden hyvinvoinnin lisäämiseksi. Hankkeen perusideana on synnyttää kouluihin uudenlainen

toimintakulttuuri, jossa oppilaat nähdään tasa-arvoisina työyhteisön jäseninä, aktiivisina vaikuttajina ja toimijoina kouluyhteisössä. Mitään vastausta Me-Säätiöltä ei ole vielä saatu, mutta on edelleen mahdollista saada sieltä positiivista vastausta. Vaikkei Me-säätiötä saataisikaan nyt mukaan, aihepiiriä on tarkoituksena viedä eteenpäin jollain tavalla joka tapauksessa.

Nuksu toimii siltojen rakentajana ja tekee tiivistä yhteistyötä eri tahojen kanssa. Yhteistyötä tehdään moneen suuntaan joko osana verkostoa tai toimien itse koollekutsujana ja koordinoijana. Eri tahojen välistä yhteistyötä rakennetaan erityisesti Nuorten ääni uudessa maakuntahallinnossa –hankkeen toiminnoissa, Osku-hankeessa, Lasten Parlamentti - ja Nuorten Ääni Keski-Suomessa -toiminnassa sekä mahdollisissa kouluhankkeissa. Se on toimintatapana myös palkitsemisjuhlassa, ToukoFestissä, Järjestöjen joulumarkkinoilla ja muissakin Nuksun toiminnoissa.

Vuoden aikana seurataan alan kehitystä tiiviisti ja pyritään vaikuttamaan eri tahoilla, jotta toimintatapa huomioitaisiin eri tahojen suunnitelmissa ja toiminnoissa. Nuksu tukee Nuksun toimintatavan mukaisten eri tahojen omien toimintojen ja hankkeiden käynnistymistä.

3 TUKITOIMINNOT

3.1 Strategiatyö ja muu kehittäminen

Nuksun voimassa oleva strategia on laadittu vuosille 2014–2018. Se on ohjannut toimintaa hyvin eikä ole ilmennyt tarvetta sitä muuttaa. Nyt on hyvä katsoa jälleen pidemmälle eteenpäin. Toiminnan ja ympäristön muutokset ovat synnyttäneet tarvetta tarkemmin linjata toimintaa ja mm. arvioida toiminnan painopisteitä ja toiminta-aluetta (-> nimikysymys) Strategiatyön yhteydessä Nuksun toiminnasta kerätään palautetta ja kehittämisenäkökuja laajalta verkostolta. Työn aikana pyritään analysoimaan nuorisotyön kentän nykytilaa ja laajemminkin tulevaisuuden trendejä. Sieltä nousevat myös Nuksun toiminnan tulevaisuuden kulmakivet. Työtä tehdään osallistaen keskeiset toimijat työhön pitkin vuotta siten, että strategia voidaan julkaista syntymäpäivien yhteydessä viikolla 44.

Lisää palveluja tuotteistetaan muotoon, jossa niiden markkinointi ja myyminen on helpompaa. Etsitään uusia tapoja levittää toimintamalleja. Helikopteriryhmä (luku 3.3) on tukena toimintojen kehittämisessä. Mikäli aikataulu vain antaa myöden, laaditaan Nuksun laatukäsikirja niin ry:stä kuin ToukoFestistäkin.

Ympäristön viestejä kuunnellaan herkällä korvalla. Uusiin mahdollisuuksiin tartutaan, jos ne vievät Nuksun strategiaa eteenpäin ja ovat myös taloudellisesti järkeviä.

3.2 Viestintä ja markkinointi

Viestintä ja markkinointi on Nuorten Keski-Suomen päätoimintojen tukitoiminto. Työntekijät vastaavat kukin omalla vastuullaan olevan toiminnon (markkinointi)viestinnän toteutumisesta. Tämän lisäksi viestinnän vastuuhenkilö huolehtii yhdistyksen yleisestä ja yhteisestä viestinnästä sekä tukee muita työntekijöitä viestinnän toteuttamisessa.

Nuorten Keski-Suomen viestinnällinen ilme uudistettiin vuoden 2017 aikana. Tavoitteena oli tunnistettava ja omaleimainen ilme, jota pystytään hyödyntämään monipuolisesti eri toimintojen viestinnässä. Palautteen perusteella ammattityönä teetetty ilmeuudistus onnistui hyvin, mutta ilmeen monipuolisessa hyödyntämisessä on vielä parantamisen varaa. Jotta ilme tulisi hyödynnettyä parhaalla mahdollisella tavalla, vuoden

2018 aikana tuotetaan yhdistyksen graafinen ohje, tukimateriaaleja sekä resurssien mukaan hankitaan ns. promomateriaalia ja koulutetaan työntekijöitä viestintävälineiden käyttöön.

Viestintä voidaan kokea haasteelliseksi yhdistyksen useiden eri kohderyhmien ja erityyppisten toimintojen vuoksi. Selkeän ja suunnitelmallisen viestinnän onnistumiseksi koko yhdistykselle ja jokaiselle toiminnolle tehdään puolivuositain oma markkinointiviestintäsuunnitelma. Suunnitelma sisältää lyhyen esittelyn ja tärkeimmät päivämäärät, sisäisen ja ulkoisen viestinnän kohderyhmät sekä niille parhaiten soveltuvat viestintävälineet. Viestintäsuunnitelma sisältää myös toteutuskalenterin, johon kirjataan suunniteltu aika-
taulu, viestin sisältö, kohderyhmä, viestintäväline sekä vastuhenkilö. Tavoitteiden toteutumista mitataan itsearviointina, seuraamalla viestintäsuunnitelmien toteutumista sekä pienellä mielikuvakyselyllä verkostolle ja pääkohderyhmille.

Viestintäkanavat

Sisäistä viestintää toteutetaan mm. toimistopalavereissa, sähköpostitse, hallituksen ja helikopteriryhmän kokouksissa sekä toimintokohtaisesti ohjausryhmien kokouksissa, puhelimitse ja WhatsApp-viesteillä.

Nettisivut toimivat tietolähteenä Nuorten Keski-Suomen toiminnasta ja tuotoksista. Etusivulla on kuvakkeet jokaisesta toiminnasta, linkki tapahtumakalenteriin, referensseihin, ajankohtaisuutisiin sekä some-kanaviin. Ylävalikon takaa löytyy asiakassegmenteittäin kohdennettua tietoa sekä yhdistyksen yleistä tietoa yhteystietoineen.

Nettisivujen ajankohtaista-sivulle tuotetaan tekstiä monipuolisesti eri toiminnoista vähintään 2 krt/kk, nämä uutiset nostetaan aina esiin facebookissa ja tarvittaessa muissa some-kanavissa. Blogi-sivun lisäämistä harkitaan, joten vuoden 2018 aikana mahdolliset blogitekstit lisätään Ajankohtaista-sivun alle omalla tunnisteella.

Nuorten Keski-Suomen -uutiskirje on vähintään neljä kertaa vuodessa ilmestyvä uutiskirje yhteistyökumppaneille ja muille toimijoille. Uutiskirjeen pääasiallinen tarkoitus on kertoa Nuorten Keski-Suomen omista ajankohtaisista toiminnoista ja tapahtumista.

Toimintokohtaiset viestit lähetetään kohderyhmittäin pääsääntöisesti sähköpostitse ja ne lisätään nettisivuille tarpeen mukaan. Viestien aikataulut merkitään viestintäsuunnitelmaan ja niiden sisällöt pidetään lyhyinä ja asiapitoisina.

Sosiaalisen median kanavina on yhdistyksen ja Toukofestin facebook-sivut ja nuorten ylläpitämät Toukofestin instagram ja YouTube-kanava. Nuorten ääni maakunnissa -hankkeella on oma Facebook-sivu ja Twitter-tili ja Keski-Suomen nuorisovaltuustolla on facebook-sivu. Joulumarkkinoille luodaan oma facebook-tapahtumasivu, joka toimii tälle tapahtumalle merkittävimpana markkinointikanavana. Some-kanavia päivitetään usein jokaisen työntekijän toimesta. Lisäksi käytetään myös Snapchatia.

Mediatiedotteita lähetetään viestintäsuunnitelman mukaisesti kaikista tulevista tapahtumista ennakoon sekä tarpeen mukaan muistakin ajankohtaisista asioista. Jokainen työntekijä huolehtii oman vastualueensa tekstien tuottamisesta yhteistyössä viestinnästä vastaavan työntekijän kanssa.

Verkostokokoukset sekä muut tilaisuudet ja tapahtumat

Työntekijät osallistuvat moniin erilaisiin tilaisuuksiin, jossa on mahdollisuus verkostoitua sekä kertoa yhdistyksen tarjoamista palveluista. Verkostolle suunnattua viestintää varten tulee huolehtia jokaisen työntekijän ja harjoittelijan perehdytyksestä kaikesta yhdistyksen toiminnasta.

Yhteistyö median kanssa

Yhdistys tekee yhteistyötä tiedottamisen ja mediayhteistyön merkeissä sanomalehtitalo Keskisuomalaisen kanssa. Aktiivisesti pyritään myös tarjoamaan nuoria radiolähetyksiin sekä sparrataan heitä kirjoittamaan juttuja paikallislehtiin sekä verkkolehti Meidän Juttuun.

3.3 Henkilöstöresurssit ja yhdistyksen jäsenet

Henkilöstö on Nuksun tärkeä voimavara. Palkkalistoilla on pääosan vuotta vähintään kuusi henkilöä. Tämän lisäksi töissä on syyskuulle asti Nuksun historian ensimmäinen siviilipalvelumies, joka aloitti työnsä aivan loppuvuodesta. Jokaisen työpanos, osaaminen ja näkemykset ovat tärkeässä roolissa toiminnan kehittämisessä ja toimintatapa onkin hyvin vuorovaikutuksellinen. Nuksun toimintoja suunnitellaan jatkossakin yhteisissä työpäivissä ja pidetään ns. Nuksu-flow –sessioita, joissa kehitetään kussakin tiettyä ajankohtaista Nuksun toiminnan osa-alueita. Työhyvinvointiohjelmaa noudatetaan. Työaika varataan tekijöiden yhteiseen liikuntaan kerran kuussa. Kehityskeskustelut käydään kaikkien kanssa. Työhyvinvointiin kiinnitetään erityistä huomiota, mm. jottei liiallista kuormittumista pääsisi syntymään kenellekään.

Hallitus kokoontuu vuoden aikana tarpeen mukaan, todennäköisesti 6-8 kertaa. Hallituksen ja henkilöstön sekä niiden ja helikopteriryhmän yhteisiä kehittämis-/kohtaamispäiviä järjestetään vähintään kerran. Hallitukseen pyritään jatkossakin kokoamaan yhteiskunnan eri aloilta osajia, joilla on aikaa ja kiinnostusta lasten ja nuorten aktiivisuuden ja vastuullisuuden edistämiseen.

Järjestökentän rakennemuutoksen myötä on pakkokin vahvistaa jäsenpohjaa. Mukaan kutsutaan eri tasoilla samojen asioiden parissa toimivia järjestöjä ja muita tahoja, joilla on yhteisiä intressejä Nuksun kanssa. Strategiatyön yhteydessä pohditaan tarkemmin myös jäsenstrategiaa vuonna 2017 tehtyä pohjatyötä hyödyntäen. Kiinnitetään huomiota jäsenjärjestöjen sitouttamiseen.

Vuoden 2012 aikana koottu helikopteriryhmä jatkaa toimintaansa. Helikopteriryhmässä on eri alojen henkilöitä, jotka pystyvät arvioimaan toimintaa helikopteriperspektiivistä. Se tuo arvokasta näkemystä Nuksun ja nuorten toiminnan kehittämiseen. Se tukee toimintaa sekä henkisesti että toiminnallisesti, mukana olevien henkilöiden osaamista ja verkostoja hyödyntäen. Helikopteri-toimintaa kehitetään pyrkien rakentamaan houkutteleva ja voimauttava ympäristö myös mukana oleville jäsenille. Ryhmä kokoontuu 2-3 kertaa vuoden aikana tuoden tärkeä panosta mm. strategiatyöhön.

Opiskelijoille tarjotaan erilaajuisia työssäoppimisjaksoja Nuksun kaikkien eri toimintojen parissa. Opiskelijat voivat tulla oman kiinnostuksensa mukaisesti mistä oppilaitoksesta tahansa, jos sopivia tehtäviä löytyy. Myös työkokeilijoita otetaan, kun intressit kohtaavat.

Nuorten kannustamiseen ja innostamiseen kiinnitetään lisää huomiota, jotta yhä useampi nuori löytäisi tiensä toimintaan ja heille pystyttäisiin tarjoamaan omankokoisia haasteita (joko Nuksussa tai verkostossa).

3.4 Rahoitus

Vuoden 2018 näkyminen on suhteellisen hyvä, jos jo varmistuneiden rahoitusten lisäksi varmistuu Nuorten ääni uudessa maakuntahallinnossa –hankkeen jatko tulevalle vuodelle. Niiden kaikkien taloudellista merkitystä lisää myös se, että rahat tulevat etukäteen eikä jälkikäteen kuten EU-hankkeissa. Jyväskylän kaupungin Lasten Parlamentti –toimintaan liittyvä yhteistoimintasopimus on erittäin merkittävä mahdollistaen ja varmistuen toiminnan jatkumisen pitkäjänteisesti.

Yhdistyksen toimintaa rajoittaa kuitenkin edelleen perusrahoituksen puuttuminen, mikä tekee haasteelliseksi hankkeiden omavastuuosuuksien rahoittamisen sekä ry:n ja tapahtumien pitkäjänteisen kehittämistyön. ToukoFestin edelleen kehittäminen on välttämätöntä myös taloudellisesta näkökulmasta Hyvän tapahtuman varmistaminen tuo myös osanottomaksuja, mutta myös muuten tapahtuman taloudellinen potentiaali on syytä hyödyntää entistä paremmin ja/tai varmistaa yhteistyökuvioita esimerkiksi kaupungin kanssa, millä kuluja saataisiin pienennettyä. Myös joulumarkkinoissa on potentiaalia, jolla myös taloutta voitaisiin saada vähän vahvennettu.

Uusia rahoitusmuotoja on löytynyt ja voi löytyä jatkossakin, jos ja kun toiminnot osataan kohdistaa yhteiskunnallisesti hyvin perustellen. Uusia hankerahoituksia etsitään ja haetaan ollen joko itse päätoteuttajana tai kumppanina muiden hankkeissa. Hankerahojen lisäksi pyritään löytämään yhdistykselle uusia rahoituskanavia, jotka mahdollistaisivat pitkäjänteisemmän kehitystyön. Hankkeista riippumattoman resurssin hankkiminen onkin välttämätöntä. Yhteistoiminta- ja yhteistyösopimusten määrää olisi hyvä saada lisättyä. Myös koulutusten ja muiden toimintojen tuotekehittelyyn on syytä paneutua entistä enemmän.

Myyntiin ja markkinointiin kiinnitetään huomiota, jonka myötä taluspohja voi vahvistua. Kannatusjäsenyydet ovat edelleen mahdollisia, mutta keskeistä on tuoda esiin nykyaikaisempia tapoja olla tukemassa nuorten kasvua. Myös varsinaista varainhankintaa on hyvä tehdä. Tavoitteena on lisätä toimintamuotoja, joissa yhdistyy yhdistyksen tavoitteiden toteuttaminen ja varainhankinta.

3.5 Muu verkostotyö

Nuksu on paitsi verkostojen kokoaja myös osallisina erilaisissa yhteistyöverkostoissa. Aiemmin mainittujen toimintojen lisäksi Nuksu on mukana mm. Jyväskylän nuorisotyön toimijoiden tapaamisissa, Keski-Suomen järjestöjen verkostossa, Keski-Suomen vaikuttavat järjestöt –hankkeen työssä, Keski-Suomen LAPE-hankkeen ohjausryhmässä, Haukkala-säätiön järjestämissä foorumeissa, Nuorten Akatemian Haaveverkostossa ja Kansalaistoiminnan keskuksen järjestöjen ja oppilaitosten yhteistyöryhmässä, Muuramen Innolan ja Jyvässeudun 4H:n hallituksessa. Toimisto on osa Kansalaistoiminnan keskus Mataraa, joten yhteistyömahdollisuuksia ja –muotoja järjestöjen ym. tahojen kanssa on useita.

4 TULEVIEN VUOSIEN NÄKYMÄT

Nuksun työ tähtää siihen, että kaikki nuoret voisivat saada oman kokoisia haasteita ja nuoret voisivat ja haluaisivat käyttää kykyjään. Sillä ei ole merkitystä, missä nuori toimii, kunhan hän kokee osaavansa ja kuuluvansa joukkoon. Yhteistyötä tehdään laaja-alaisesti kaikkien kiinnostuneiden tahojen kanssa - yhteisellä työllä voidaan saada enemmän aikaan.

Vuoden 2018 aikana tehdään perusteellinen strategiatyö, jonka myötä tulevaisuuden suuntaviivat tarkentuvat merkittävästi. Toimintaa on syytä kehittää koko ajan ja myös epävarmuustekijöitä tulevaisuuteen liittyy, mutta perusrunko on kunnossa. Tässä näkymiä, minkä pohjalta toimintaa voidaan hyvin lähteä kehittämään.

- *ToukoFest-tapahtuma pyritään aina järjestämään niin hyvin ja riittävästi uudistuen, että sillä on kantavuutta jatkossakin. Tavoitteena on, että se on jatkossakin maakunnan nuoria ja kouluja yhdistävä tapahtuma, joka hyödyntää paitsi kävijöitä, myös järjestäjänuoria sekä toiminnallisia ja taloudellisia yhteistyökumppaneitakin. ToukoFestin kehittämisessä ollaan avoimia myös erilaisten versioiden kehittämiseen, esimerkiksi seutukuntatapahtumat tai tapahtumat muissa maakunnissa ja/tai tapahtuman järjestäminen jälleen valtakunnallisena, jos ne taloudellisesti ovat mahdollisia.*
- *Lasten Parlamentti –toimintaan liittyvä Jyväskylän kaupungin sivistyspalveluiden kanssa tehty yhteistoimintasopimus on voimassa 31.7.2019 asti. Jatkossa sopimuksen jatkumisesta sovitaan aina kahden vuoden välein. Tavoitteena on, että päättäjät ymmärtävät työn merkityksen lasten kasvulle ja että Nuksun puolesta työ tehdään niin laadukkaasti, että työ saa jatkaa myös ko. sopimuskauden jälkeen.*
- *Nuorten ääni Keski-Suomessa –toimintaa toteutetaan edelleen Keski-Suomen liiton rahoittamana. Yhteistyösopimus vuosille 2018–2019 kattaa osan, minkä lisäksi ollaan laatimassa täydentävää sopimusta Keski-Suomen väliaikaishallinnon kanssa. Vuoden 2020 alussa käynnistyy uusi maakunta-*

hallinto, ja uuden maakuntalakiluonnoksen mukaisesti maakuntiin perustetaan virallinen maakunnallinen nuorisovaltuusto tai vastaava ryhmä. Todennäköisesti Nuksu on silloinkin yhteistyökumppanina tukemassa ja organisoimassa nuorisovaltuuston työtä.

- Nuorten ääni uudessa maakuntahallinnossa -hanke on tuonut uuden ulottuvuuden toimintaan. Nyt työtä tehdään useamman maakunnan alueella ja toimintojen kehittämisessä ollaan mukana valtakunnallisesti. Toiminnalle tuntuu olevan kysyntää myös muissa maakunnissa. Nuksun toiminta on saanut positiivista palautetta ainakin myös valtion aluehallinnon piirissä. Onkin iso strateginen kysymys, onko Nuksu aktiivinen tässä suhteessa jollakin tavalla. Tähän on syytä paneutua strategiatyön yhteydessä vuoden 2018 aikana.
- Muutenkin lasten ja nuorten vaikuttamistoiminnan kehittämiseen on syytä paneutua niin hankkeiden parissa kuin laajemminkin. Tavoitteena on löytää toimintamuotoja ja -malleja, jolla oppilaskunta- ja nuorisovaltuustotoimintaa voidaan kehittää, erityisesti niin, että se osallistaa myös muut kuin ko. ryhmien jäsenet laajasti mukaan vaikuttamiseen. Myös Lasten Parlamentti -toiminnan kehittäminen Keski-Suomessa ja laajemminkin on ajankohtaista niin maakunta- kuin kuntatasolla.
- Keski-Suomen kunnissa tehtävää työtä halutaan tukea entistä vahvemmin. Kuntien rooli tulee muuttumaan sote-uudistuksen myötä merkittävästi. Toiminnot, jotka kuntiin jäävät, koskettavat monelta osin Nuksun toimintoja. Yhteistyömahdollisuuksien tarjoamisessa kannattaa olla aktiivinen.
- Vaikuta!-kampanjan ja Mitä kuuluu-hankkeen tuloksia, mm. teemapäiviä, huippukokousta, huoneentauluja ja alueellinen nuorisofoorumit -toimintamallia kannattaa hyödyntää jatkossakin.
- Osku-hankeessa kehitteillä olevaa toimintatarjotinta on syytä jalostaa aina eteenpäin – siinä voi olla aineksia valtakunnalliseenkin käyttöön.
- Toimintatapaa edistettäessä ei unohdeta myöskään aiemmin toiminnassa hyväksi koettuja käytäntöjä kuten Serpa-ryhmätoimintamallia ja yhteistyössä Innola ry:n kanssa Nuorten Yrittäjyys-Talo-toiminnan eri ulottuvuuksia.
(lisätietoja Serpa- hanketuloskortti <http://www.hanketuloskortti.fi/hanketuloskortti/serpa/>
Serpa-ryhmätoiminta, nettisivut: <http://oppimateriaalit.jamk.fi/serpa/> ja www.innola.fi)

LIITE 1

KATSAUS: VUODEN 2017 TOIMINTA POHJANA TULEVILLE VUOSILLE

- ToukoFest järjestettiin 22. kerran: tuttuun tapaan toiminta oli monipuolista, osanottajia oli suunnilleen sama määrä kuin edellisenä vuonna, Linkki-yhteistyö toimi ja iltabileet huipensivat päivän. Toukotiimille pystyttiin tarjoamaan vielä poikkeuksellisen paljon tukea Paikka auki – rahoituksen avulla. Vuoden 2018 valmistelu käynnistettiin loppuvuonna.
- LastenParlamentti-toimintaa vietiin eteenpäin tuttuun tapaan Jyväskylän opetustoimen kanssa tehdyn yhteistoimintasopimuksen myötä. Sitä tarkastellaan aina 2-vuotiskausittain eteenpäin, nykyinen sopimus on voimassa kesään 2019 asti.
- Maakunnallisen nuorten vaikuttajaryhmän, Nuorten Ääni Keski-Suomessa -ryhmän toimintaa Keski-Suomen liiton tuki on ollut mahdollistamassa kuuden vuoden ajan. Nyt maakuntauudistusta valmisteltaessa toimintaa kytketään vielä vahvemmin maakunnan toimintaan, ja ryhmän nimi onkin muuttunut Keski-Suomen nuorisovaltuustoksi. Keski-Suomen liitto ja väliaikaishallinto rahoittavat toimintaa suunnilleen entiseen tapaan varsinaisen maakuntauudistuksen käynnistymiseen asti, jolloin se kytketty uuteen hallintoon.

- Kesällä saatiin Opetushallituksesta (ennen Cimo) Erasmus+-rahoitusta Vaikuta!-kampanjaan. Saatu rahoitus kattaa elokuulle asti suunnitellun toiminnan.
- Palkitsemisjuhla toteutettiin 12. kerran. Juhlalla on niin iso merkitys niin palkittaville kuin Nuksulle, että sitä halutaan edelleen jatkaa, vaikka taloudellisesti se onkin Nuksulle haasteellinen.
- Stean (RAY) Paikka auki -rahoitusta riitti lokakuulle asti. Sitä rahoitusta ei ollut enää saatavilla, mutta vuonna 2018 käynnistyy tauon jälkeen uusi haku.
- Järjestöjen Joulumarkkinat on osoittautunut olevan hyvä konsepti. Myös jatkossa nuoret ovat mukana tapahtuman järjestelyissä: Toukotiimi tapahtuman yleisjärjestelyissä ja mukaan kutsutaan myös nuoria esiintyjä ja nuoria järjestämään lapsiparkin. Tapahtumassa on potentiaalia kehittää aina vain paremmin Nuksun, järjestöjen ja nuorten tarpeita palveleva kokonaisuus.
- Nuksun taustatukiryhmä, ns. helikopteriryhmä kokoontui kaksi kertaa ehdottaen, että Keski-Suomen maakunnasta tehtäisiin nuorten osallisuuden kärkimaakunta. Työn pohjalta laadittiin lausunto maakuntaohjelmaan: Keski-Suomen lasten ja nuorten hyvinvoinnin ja osallisuuden kärkimaakunta. Ohjelmaan asti asia ei mennyt, mutta maaperää saatiin muokattua vähän myönteisemmäksi. Tavoitteen eteen kannattaa tehdä töitä jatkossakin.
- Talouden hallinta oli Nuksun historian helpointa, kun rahoituslähteitä löytyi ja maksatukset tehtiin etupainotteisesti toisin kuin aiemmin mm. ESR-hankkeiden aikaan. Nuksun historian suurin yksittäinen vuosittainen avustus, joka saatiin OKM:ltä Numa-hankkeelle, oli merkittävin. Sen lisäksi AVIn, OPH/Erasmus+-ohjelman ja RAY:n Paikka auki -avustukset ja Jyväskylän kaupungin yhteistoimintasopimus loivat hyvän pohjan vuoden työskentelylle. Etupainotteisuus jatkuu myös v. 2018.
- Ensimmäisen valtakunnallisen hankkeen, Nuorten ääni uudessa maakuntahallinnossa -hankkeen myötä saatiin luotua laaja toimijaverkosto ja käynnistettyä maakuntaohjelmalliset nuorten ja aikuisten toiminnot kaikissa maakunnissa ja näin vahva pohja jatkotoimille. Toimintaan haettiin jatkorahoitusta, josta päätös on vielä(kin) auki.
- Länsi- ja Sisä-Suomen Aluehallintoviraston rahoittama Osallistuva nuorisotoiminta – osallistava kunta -hanke käynnistettiin kuntia tukien ja sille on jo saatu jatkorahoitusta tulevalle vuodelle. Edeltävän hankkeen aikana työstettyjä, nuorten ajatukset kokoavia huoneentauluja käytetään viestintätyökaluna edelleen.
- Hankerahoitukset luovat hyvän pohjan tulevalle vuodelle, mutta koko ajan silti pitää olla hereillä varmistamassa hankkeille jatkoa ja luomassa uusia hankkeita. Hankerahoitusten lisäksi hankkeista riippumattoman resurssin hankkiminen mm. tuotekehittelyn avulla on kuitenkin tärkeää omavastuuosuuksien ja pitkäjänteisen toiminnan mahdollistamiseksi.